

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Mehmet ÖZHASEKİ tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını dilerim. 10.11.2023

Elvan Şişik GEZMİŞ
Giresun Milletvekili
TBMM Katip Üyesi

Doğankent ve Tirebolu sınırlarında yer alan Harşıt Çayı üzerinde kurulu Giresun'un en büyük, ülkemizin enerji santralleri arasında 150'inci, Hidroelektrik Santralleri (HES) arasında 62. sırada yer alan **Aslancık Barajı ve Hidroelektrik Santrali (HES)** inşasına 2010 yılında başlanmış ve 2014 yılında devreye alınmıştır.

Aslancık Barajı gölalanı Doğankent İlçesine kadar yaklaşık 1,5 km uzunluğundadır. Barajın temel kotu ilçe merkezinde bulunan yapıların bir kısmının temel kotu seviyesinin üzerinde kalmaktadır. Baraj su seviyesi yüksek tutulduğunda göl alanının geniş vadi tabanında yer alan geçirimli alüvyon kaynaklı su kaçakları nedeniyle ilçe merkezinde konutların zemin katlarını su basmaktadır. Bu uzun süre zarfında yapıların taşıyıcı unsurlarında korozyona, betonda bozulma, çürüme, çatlama, demirlerinde paslanmaya sebep olmaktadır.

Ayrıca Aslancık Barajı ve Hidroelektrik Santrali (HES) gölalanı sol sahilde baraj gövdesinden yaklaşık 600 metre uzaklıkta Doğankent İlçesi karşısında **"Süttaşı Heyelan Bölgesi"** yer almaktadır.

"Süttaşı Heyelan Kütlesi" ilçede yer alan yerleşim birimleri yanında, Aslancık Barajı Gövdesi, Doğankent HES ve Tirebolu yönünde yer alan mahalle ve köylerimiz için büyük tehlike arz etmektedir. Bahsi geçen heyelan kütlesinin karşısına 2020'de yaşanan sel taşkını sonrası afet konutları inşa edilmiştir.

Doğankent İlçesi, yan dereleri ve kollarından, dik yamaçlardan gelen ani ve yüksek miktarda yağmur suyu, taşkın riskiyle potansiyel bir tehlike teşkil ederken **"Süttaşı Heyelan Riski"** nin baraj gövdesine, ilçe merkezinde yer alan yapılara, Doğankent HES ve Tirebolu İlçesi yönünde yer alan köylere etkileri kaygı veren bir tehdit niteliğindedir.

HES'lerde baraj rezervuarında yükselen su seviyesinin heyelanlara, paleo-heyelanların yeniden hareket etmesine sebep olabileceği, rezervuar alanı ve ölü hacmin dolması yanında kütle hareketinin meydana getireceği dalganın sel ve su taşkınlarına dönüşebileceği ifade edilmektedir.

"Süttaşı Heyelan Kütlesi" nin 1.796.336 metreküp olup bunun 1.5 milyon metreküplük kısmı Aslancık Baraj Gölünün 183 metre kotu üzerinde kalmaktadır. Baraj, herhangi bir sebeple maksimum işletme seviyesine ulaştığında, heyelan kütlesi

topuğunun 15 metre su altında kalacağı, topuğun doygun hale gelip kaymaların başlayacağı, ardından büyük kütlenin hareket edeceği düşünülmektedir.

Bu hususlara ilişkin olarak:

1. Aslancık Barajı HES Projesinin İşletmecisi tarafından hazırlanan “Aslancık Barajı ve HES Projesi Fizibilite Raporunda proje ve proje sahasına ait Genel Jeoloji, Stratigrafik Jeoloji, Hidrojeoloji ve proje sahasına ait heyelan riskleri nelerdir? Mart 2008 tarihli Nihai Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Raporunda heyelanın oluşumunu tamamladığı ve baraj gölünün oluşmasından sonra bu heyelandan olumsuz bir etki beklenmediğine yönelik tespitleri Bakanlık olarak ikna edici ve yeterli buluyor musunuz?
2. Aslancık Barajı ve HES Projesinin eksiklerine ve barındırdığı diğer risklere ilişkin tespitler nelerdir? Bu riskleri azaltma yönünde neler yapılmıştır? Hangi tedbirler alınmıştır? Tesisin kesin kabulü yapılmış mıdır?
3. **“Sütleş Heyelanının”** Aslancık Barajına ve Doğankent İlçesine Etkilerinin Araştırılması konulu Devlet Su İşleri (DSİ) 22. Bölge Müdürlüğü’nün çalışmasında yer alan potansiyel tehlike ve buna yönelik hesaplamalar nelerdir? Engebeli bir arazi yapısına sahip **“Sütleş Heyelan Bölgesi”** olası bir kütle hareketinin sonuçların tespiti için diğer hangi kurumlar hangi çalışmaları yürütmüştür? Baraj su seviyesinin yükselmesi durumunda yamaçtaki paleo-heyelan malzemesinin hareketinin, suya çarpma hızının, oluşacak dalga yüksekliği ve hızının, baraj gövdesine ve ilçeye zarar verme riskini gideren bilimsel çalışmalar ve raporlar mevcut mudur?
4. Aslancık Barajı su seviyesi yüksek tutulduğunda göl alanının geniş vadi tabanında yer alan geçirimli alüvyon kaynaklı su kaçakları nedeniyle ilçe merkezinde meydana gelen su baskınına yönelik bir tedbir alınacak mıdır? Bu sebeple konutların zemin katlarında meydana gelen su baskınının önüne geçmek üzere barajda geçirimsiz perde duvar inşası düşünülmekte midir? Hangi önlemler alınması gerekmektedir?